



Besluit

Ons kenmerk : ACM/UIT/542791
Zaaknummer : ACM/20/040196

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt als bedoeld in artikel 5, zesde lid, van de Elektriciteitswet 1998, over het voorstel tot wijziging van de (i) flow-based capaciteitsberekenningsmethodologie voor day-ahead voor Centraal-West Europa, (ii) methodologie voor de verdeling van de congestie-inkomsten bij flow-based marktkoppeling en (iii) capaciteitsberekenningsmethodologie voor intraday.

1 Inleiding en procedure van totstandkoming van dit besluit

1. Op 14 mei 2020 heeft de Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) een aanvraag ontvangen van TenneT TSO B.V. (hierna: TenneT) tot goedkeuring van het voorstel tot wijziging van de (i) flow-based capaciteitsberekeningsmethodologie voor day-ahead voor Centraal-West Europa (hierna: CWE flow-based day-ahead)¹ en (ii) de methodologie voor de verdeling van de congestie-inkomsten bij flow-based marktkoppeling (hierna: methodologie voor verdeling van congestie-inkomsten).²
2. Op 11 juni 2020 heeft de ACM van TenneT een aanvulling op de aanvraag van 14 mei 2020 ontvangen, bestaande uit twee documenten die bijlagen vormen bij CWE flow-based day-ahead.³
3. De ACM heeft de aanvraag van 2 juni 2020 tot en met 17 juni 2020 ter inzage gelegd en gepubliceerd op haar website. Van de terinzagelegging is kennis gegeven in Staatscourant 29064 van 2 juni 2020. Op 16 juni 2020 is de op 11 juni 2020 ontvangen aanvulling op de aanvraag ook gepubliceerd op de website van de ACM. Naar aanleiding van de terinzagelegging zijn geen zienswijzen ontvangen.
4. Op 10 juli 2020 heeft de ACM een tweede aanvulling op de aanvraag ontvangen. Naast aanvullingen op het voorstel tot wijziging van (i) CWE flow-based day-ahead⁴ en (ii) de methodologie voor verdeling van congestie-inkomsten,⁵ gaat het om een voorstel tot wijziging van de capaciteitsberekeningsmethodologie voor intraday.^{6 7}
5. De ACM heeft deze tweede aanvulling op de aanvraag van 24 juli 2020 tot en met 21 augustus 2020 ter inzage gelegd en gepubliceerd op haar website. Naar aanleiding van de terinzagelegging zijn geen zienswijzen ontvangen.

¹ Zie het document "Documentation of the CWE FB MC solution" d.d. 6 mei 2020.

² Zie het document "Congestion income allocation under Flow-Based Market Coupling" d.d. 6 mei 2020.

³ Zie de documenten "Annex 14.29: extended LTA inclusion Submitted as part of the CWE Day Ahead FB MC approval package 06/05/2020" en "Annex 14.30 - Pedagogical information on Extended LTA formulation submitted as part of the CWE FB MC approval package 06/05/2020".

⁴ Zie het document "Documentation of the CWE FB MC solution" d.d. 10 juli 2020.

⁵ Zie het document "Congestion income allocation under Flow-Based Market Coupling" d.d. 6 mei 2020.

⁶ Zie het document "CWE TSO's methodology for capacity calculation for the Intraday timeframe" d.d. 10 juli 2020.

⁷ De aanvulling bevat ook de eerder ingediende documenten "Annex 14.29: extended LTA inclusion submitted as part of the CWE Day Ahead FB MC approval package 06/05/2020" en "Annex 14.30 - Pedagogical information on Extended LTA formulation Submitted as part of the CWE FB MC approval package 06/05/2020".

6. CWE flow-based day-ahead is eerder door de ACM goedgekeurd op 10 april 2015 en sindsdien een aantal keer gewijzigd.⁸
7. De methodologie voor verdeling van congestie-inkomsten is eerder door de ACM goedgekeurd op 24 augustus 2015⁹ en op 31 augustus 2018¹⁰ is deze methodologie gewijzigd.
8. De capaciteitsberekenningsmethodologie voor intraday is eerder door de ACM goedgekeurd op 23 februari 2016¹¹ en sindsdien een aantal keer gewijzigd.¹²

2 Wettelijk kader

9. Het verzoek van TenneT betreft een voorstel tot wijziging van de congestiebeheersprocedures. Artikel 16, vijftiende lid, van de Elektriciteitswet (hierna: E-wet) schrijft voor dat de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet de congestiebeheersprocedures ter goedkeuring aan de ACM voorlegt, voordat de netbeheerder deze hanteert.
10. Artikel 5, zesde lid, van de E-wet bepaalt dat de ACM beslist over de goedkeuring van congestiebeheersprocedures voor landgrensoverschrijdende netten.
11. Op grond van artikel 26a, eerste lid, van de E-wet dient TenneT voorwaarden te hanteren die redelijk, objectief en niet-discriminerend zijn.

3 De aanvraag

12. De transmissiesysteembeheerders (hierna: TSB's) van de CWE regio geven aan dat de voorstellen tot wijziging als doel hebben om te voorzien in aanpassingen van de methodologieën naar aanleiding van:
 - a. de verplichtingen volgend uit Verordening 2019/943; en
 - b. de invoering van de grens tussen de biedzones Duitsland/Luxemburg en België in het CWE flow-based marktkoppelingsframework in verband met de ingebruikname eind dit jaar van de nieuwe Direct Current (DC)-verbinding ALEGrO tussen de netten van Amprion en Elia.

⁸ Zie de besluiten van de ACM van 31 augustus 2018 in zaak ACM/18/032883, van 22 januari 2019 in zaak ACM/18/034681 en van 12 juni 2019 in zaak ACM/19/035543.

⁹ Zie het besluit van de ACM van 24 augustus 2015 in zaak 13.0852.52.

¹⁰ Zie het besluit van de ACM van 31 augustus 2018 in zaak ACM/18/032883.

¹¹ Zie het besluit van de ACM van 23 februari 2016 in zaak 15.1167.53.

¹² Zie de besluiten van de ACM van 31 augustus 2018 in zaak ACM/18/032883 en van 12 juni 2019 in zaak ACM/19/035252.

3.1 Inwerkingtreding Verordening 2019/943

13. Naar aanleiding van de inwerkingtreding van Verordening 2019/943 stelt TenneT wijzigingen voor in (i) CWE flow-based day-ahead en de (ii) capaciteitsberekeningsmethodologie voor intraday.
2. Artikel 16, achtste lid, van Verordening 2019/943 is per 1 januari 2020 in werking getreden. Uit dit artikel volgt kort samengevat dat (onverminderd de toepassing van een derogatie overeenkomstig artikel 16, negende lid, van Verordening 2019/943 en/of de toepassing van artikel 15, tweede lid, van Verordening 2019/943) er in het flow-based capaciteitsberekeningsproces een minimumcapaciteit moet worden aangeboden in de vorm van een marge die 70 % bedraagt van de capaciteit, met inachtneming van de operationele-veiligheidsgrenzen van interne en zone-overschrijdende kritieke netwerkelementen.
3. In december 2020 heeft de Minister van Economische Zaken en Klimaat een actieplan vastgesteld overeenkomstig artikel 15 van Verordening 2019/943. Dit actieplan voorziet in een lineair traject, met jaarlijkse verhogingen van de capaciteit voor grensoverschrijdende handel totdat de minimumcapaciteit van 70% wordt bereikt uiterlijk op 31 december 2025.¹³ Dit betekent dat de capaciteit die TenneT aanbiedt voor grensoverschrijdende handel moet voldoen aan de in het specifieke jaar geldende minimumwaarde van het lineaire traject.
4. Daarnaast heeft de ACM op verzoek van TenneT een derogatie verleend overeenkomstig artikel 16, negende lid, van Verordening 2019/943 voor 2020 (i) voor lusstromen (hierna: loop flows), (ii) ongeplande uitvalsituaties en (iii) de benodigde operationele implementatietermijn.¹⁴ Met betrekking tot deze derogatie geldt dat de 20% minimale Remaining Available Margin¹⁵ (hierna: 20% minRAM) van CWE flow-based day-ahead van toepassing blijft als ondergrens. De derogatie voor loop flows houdt in dat loop flows, voor zover deze boven een bepaalde drempelwaarde uitkomen, mogen worden "afgetrokken" van de 70% minimumcapaciteit. Dit zou in specifieke situaties ertoe kunnen leiden dat een lagere capaciteit wordt aangeboden dan de op basis van het lineaire traject vereiste minimumcapaciteit.¹⁶
5. Het voorstel tot wijziging van CWE flow-based day-ahead bevat niet voor iedere specifieke TSB de methodologie op basis waarvan de aan te bieden minimumcapaciteit wordt vastgesteld. In het voorstel wordt aangegeven dat het de verantwoordelijkheid is van iedere individuele TSB van de

¹³ Zie artikel 15, tweede lid, van Verordening 2019/943.

¹⁴ Zie het besluit van de ACM van 29 december 2019 in zaak ACM/19/035922.

¹⁵ de hoeveelheid capaciteit van een kritiek netwerkelement beschikbaar voor grensoverschrijdende handel binnen de CWE-regio.

¹⁶ De derogatie overeenkomstig artikel 16, negende lid, van Verordening 2019/943 geldt overeenkomstig artikel 15, tweede lid, van Verordening 2019/943 onverminderd in geval van een actieplan met een lineair traject.

CWE regio om de waarden te bepalen die in overeenstemming zijn met de 70% minimumcapaciteit, eventuele actieplannen en/of derogaties.¹⁷

6. Voor het bepalen van de minimumcapaciteit geldt dat naast de RAM ook handelsstromen van buiten de CWE regio mogen worden meegeteld, de zogenaamde unscheduled allocated flows (hierna: UAFs). Uiterlijk 31 december 2025 moeten in verband met het Nederlandse actieplan de RAM plus UAFs minimaal 70% zijn.
7. In plaats van een vast minimale RAM van 20% zullen CWE TSB's een variabele minimale RAM gebruiken die wordt bepaald op basis van een (i) eventuele derogatie en/of (ii) actieplan en de (iii) 20% minimale RAM. Elke TSB is verantwoordelijk voor de juiste minimale RAM waarden voor zijn kritieke netwerkelementen. De minimale RAM zal in principe echter niet onder de 20% uitkomen.
8. Het toenemen van de minimale RAM heeft ook invloed op de capaciteit die beschikbaar is voor het intraday tijdsbestek die wordt berekend op basis van de capaciteitsberekeningsmethodologie voor intraday. Deze capaciteit is immers een overblijfsel van de day-ahead capaciteit en hoe hoger de day-ahead capaciteit des te meer er in principe kan overblijven voor intraday. Volgens de TSB is bovenstaande operationeel niet houdbaar, omdat ze voor het intraday tijdsbestek minder redispatch beschikbaar hebben. Ze stellen voor om voor het berekenen van de intraday capaciteit de minimale waarde voor de RAM te limiteren op 20%.

De ingebruikname van de DC-verbinding ALEGrO

9. Naar aanleiding van de ingebruikname van de DC-verbinding ALEGrO eind dit jaar stelt TenneT wijzigingen voor aan (i) CWE flow-based day-ahead, (ii) de capaciteitsberekeningsmethodologie voor intraday en (iii) de methodologie voor verdeling van congestie-inkomsten.
10. Eind 2020 wordt de DC-verbinding ALEGrO in gebruik genomen. Dit is de eerste verbinding tussen Duitsland en België en als gevolg hiervan ontstaat een nieuwe biedzonegrens. Daarnaast is het de eerste DC verbinding binnen CWE flow-based en om dit mogelijk te maken is er een aanpassing nodig aan de methodologieën, de zogenaamde evolved flow-based (EFB) methode. Bij deze methode worden twee kunstmatige biedzones gecreëerd, hetgeen het marktkoppeling algoritme in staat stelt de DC kabel optimaal in te zetten. Deze extra informatie betekent echter wel een extra belasting van het toch al zwaarbelaste marktkoppeling algoritme Euphemia.
11. Naar aanleiding van deze extra belasting op het algoritme, wordt opnieuw gekeken naar de zogenaamde intuitive patch van het marktkoppeling algoritme dat ervoor zorgt dat er geen stromen tegen het prijsverschil van biedzones ingaan (hetgeen als niet intuïtief wordt ervaren). Deze patch levert een extra belasting op voor het algoritme en werkt niet goed samen met de ALEGrO kabel, omdat niet intuïtieve stromen op deze kabel juist de welvaart in de CWE regio

¹⁷ Zie CWE flow-based day-ahead, pagina 66.

vergroten (en de patch deze niet intuïtieve stromen verbiedt). Gegeven de andere nadelen van de patch en het feit dat ACER in besluit No 04/2020 van 30 januari 2020 heeft vastgesteld dat er geen juridische basis is voor de patch, hebben de regulerende instanties van de CWE-regio besloten deze patch af te schaffen.

12. De toevoeging van ALEGrO en dus een extra biedzonegrens heeft ook wijzigingen in de methode voor het berekenen van de congestie-inkomsten noodzakelijk gemaakt, onder andere om rekening te houden met virtuele biedzones.

Overige aanpassingen

13. CWE flow-based day-ahead garandeert de toegekende lange termijn capaciteit door waar nodig het flow-based domein op te rekken middels zogenaamde extra virtuele netwerkelementen. Deze extra elementen zorgen voor extra rekentijd voor het marktkoppelingsalgoritme. Als tussenoplossing is ervoor gekozen om eventuele overbodige virtuele netwerkelementen te verwijderen alvorens het flow-based domein naar het algoritme wordt gestuurd. Uiteindelijk is het de bedoeling om het algoritme twee domeinen te sturen: een domein waar een minimale RAM is toegepast in lijn met Verordening 2019/943, en een domein dat de lange termijn capaciteit dekt. Het algoritme is dan in staat op basis van deze twee domeinen efficiënt zowel de minimale RAM als de lange termijn capaciteit te garanderen. Dit wordt Extended LTA inclusion genoemd.
14. De TSB's van de CWE-regio hebben een zogenaamde "transparency release" uitgebracht, die tegemoet komt aan de eisen die de regulerende instanties van de CWE-regio en marktpartijen hebben gesteld. Deze release omvat onder andere de completering van historische data, een vertaaltabel voor informatie van kritieke netwerkelementen en de "static grid models".
15. Het voorstel is opgenomen in bijlage 1 bij dit besluit.

4 Beoordeling

16. Voor de beoordeling van de voorstellen tot wijziging van (i) CWE flow-based day-ahead, (ii) de methodologie voor verdeling van congestie-inkomsten en (iii) de capaciteitsberekeningsmethodologie voor intraday heeft de ACM in nauwe coördinatie samengewerkt met de regulerende instanties van de CWE-regio. Het position paper dat is voortgekomen uit deze coördinatie is als bijlage 2 bij dit besluit opgenomen. Het position paper bevat een uiteenzetting van de voorgestelde wijzigingen van de drie methodologieën, en een analyse en conclusie hierover van de regulerende instanties van de CWE-regio.
17. De ACM concludeert dat het voorstel tot wijziging van de drie methodologieën geen voorwaarden bevat die onredelijk, niet objectief of discriminerend zijn in de zin van artikel 26a van de E-Wet. De ACM keurt daarom het voorstel tot wijziging van (i) CWE flow-based day-ahead, (ii) de

methodologie voor verdeling van congestie-inkomsten en (iii) de capaciteitsberekenningsmethodologie voor intraday goed op grond van artikel 5, zesde lid, van de E-wet.

5 Dictum

18. De Autoriteit Consument en Markt keurt het voorstel tot wijziging van (i) CWE flow-based day-ahead, (ii) methodologie voor verdeling van congestie-inkomsten en (iii) de capaciteitsberekenningsmethodologie voor intraday goed.
19. Van dit besluit wordt mededeling gedaan in de Staatscourant. Voorts publiceert de Autoriteit Consument en Markt dit besluit op de internetpagina van de Autoriteit Consument en Markt.
20. De rechtsgevolgen van dit besluit voor wat betreft de voorgestelde wijzigingen van de drie methodologieën die betrekking hebben op de ingebruikname van de DC-verbinding ALEGrO treden in werking op het moment van de daadwerkelijke ingebruikname van ALEGrO.
21. Voor de capaciteitsberekenningsmethodologie voor intraday treden de rechtsgevolgen van dit besluit in werking op 22 oktober 2020.

's-Gravenhage,

Datum: 9 oktober 2020

Hoogachtend,

Autoriteit Consument en Markt,
namens deze,
w.g.

mr. P.C.M. Bijlenga
Teammanager Directie Energie

Als u belanghebbende bent, kunt u schriftelijk bezwaar maken tegen dit besluit. Stuur uw gemotiveerde bezwaarschrift naar de Autoriteit Consument en Markt, Juridische Zaken, postbus 16326, 2500 BH Den Haag. Dit moet u doen binnen zes weken na de dag waarop dit besluit bekend is gemaakt. In uw bezwaarschrift kunt u de Autoriteit Consument en Markt verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de bestuursrechter.

Bijlage 1: het voorstel

Bijlage 2: Position Paper regulerende instanties van de CWE-regio